

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av alkohollagen (utvidgning av rätten till försäljning till utomstående för bryggerier, brännerier och vinodlingar)

Inledning

Social- och hälsovårdsministeriet ber om utlåtanden om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av alkohollagen. Lagen ändras så att småproducenternas rätt att sälja alkoholdrycker till utomstående utvidgas. Undantagen för gårdsvin och hantverksöl enligt den gällande lagen upphävs, och i fortsättningen fastställs i lagen ett undantag för lokala småproducenter vid försäljning till utomstående av genom jäsnings tillverkade alkoholdrycker som innehåller mer än 8,0 volymprocent etylalkohol och på annat sätt tillverkade alkoholdrycker som innehåller mer än 5,5 volymprocent etylalkohol. Rätten att sälja alkoholdrycker till utomstående förutsätter detaljhandelstillstånd enligt den gällande lagen som beviljas tillverkare av alkoholdrycker. Den utvidgade rätten till försäljning till utomstående omfattar tillverkare som under kalenderåret producerar högst 100 000 liter alkoholdrycker omvandlade till ren alkohol. I och med lagändringen får t.ex. småskaliga slakterier möjlighet att sälja de produkter som de tillverkar direkt från tillverkningsställena till konsumenterna med detaljhandelstillstånd.

Den svenskspråkiga remissbehandlingen organiseras från 14 januari till 25 februari 2026. Den svenskspråkiga remissbehandlingen pågår i 6 veckor, eftersom remissbehandlingen inte infaller under semesterperioden.

Bakgrund

Den beredda propositionen är en del av genomförandet av regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering. I enlighet med regeringsprogrammet reformerar regeringen alkoholpolitiken på ett ansvarsfullt sätt i en europeisk riktning och fortsätter den totalreform av alkohollagen som gjordes 2018. Regeringen har som mål att främja rättvis och öppen konkurrens. I regeringsprogrammet har man kommit överens om flera lagstiftningsändringar som gäller öppnandet av marknaden för alkoholhandel och ökad konkurrens.

Syftet med propositionen är att utvidga de lokala småproducenternas rätt att sälja alkoholdrycker till utomstående. Genom propositionen genomförs regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering, enligt vilket alla inhemska små- och

hantverksbryggerier, småskaliga bryggerier och vinodlingar med detaljhandelstillstånd får sälja sina produkter direkt från tillverkningsställena till konsumenterna. Enligt den gällande lagen kan hantverksbryggerier som producerar högst 500 000 liter alkoholdrycker per år med detaljhandelstillstånd sälja hantverksöl som innehåller högst 12 volymprocent etylalkohol direkt från tillverkningsställena till konsumenterna. Samma rätt gäller tillverkare av gårdsvin som kan få detaljhandelstillstånd för bär- och fruktviner som innehåller högst 13 volymprocent etylalkohol. Dessutom kan varje innehavare av tillverkningstillstånd för alkoholdrycker få detaljhandelstillstånd för försäljning från tillverkningsplatsen av genom jäsnings tillverkade alkoholdrycker som innehåller högst 8,0 volymprocent etylalkohol och på annat sätt tillverkade alkoholdrycker som innehåller högst 5,5 volymprocent etylalkohol.

Målsättningar

Syftet med regeringspropositionen är att genomföra regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpo. Regeringen har som mål att främja rättvis och öppen konkurrens och skapa förutsättningar för tillväxt på hemmamarknaden.

I propositionen föreslås det i enlighet med regeringsprogrammet att småproducenternas rätt att sälja alkoholdrycker till utomstående utvidgas. Propositionen förbättrar förutsättningarna för inhemska alkoholtillverkares näringsverksamhet genom att utvidga försäljningskanalerna och göra det möjligt för helt nya aktörer, såsom småskaliga slakterier, att sälja de produkter som de tillverkar från tillverkningsställena med detaljhandelstillstånd. Genom propositionen förbättras konsumenternas köpmöjligheter och valfrihet, eftersom konsumenterna i fortsättningen efter ett besök på tillverkningsstället kan köpa alkoholdrycker som tillverkats på plats. Syftet med regeringspropositionen är att främja särskilt landsbygds- och regionturismen och turismen samt att stärka landsbygdens livskraft. Genom propositionen förbättras småskaliga alkoholproducenters möjligheter att erbjuda mångsidigare turist- och besökskoncept på sina produktionsplatser. Propositionen stöder den lokala ekonomin i småskaliga alkoholproducenters närmiljö.

Svarsanvisningar för mottagare

Vi ber er lämna in utlåtandena i tjänsten. Utlåtandet behöver inte sändas separat per e-post eller post. Även aktörer som inte nämns särskilt i sändlistan kan ge sitt utlåtande.

För att kunna ge ett utlåtande ska uppgiftslämnaren registrera sig och logga in i tjänsten. Närmare anvisningar om användningen av tjänsten finns på sidan anvisningar - > anvisningar. Stöd för ibruktagandet av tjänsten kan begäras på adressen lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Alla utlåtanden som lämnas in är offentliga och publiceras i tjänsten och på projektets webbplats i tjänsten Projektikkuna. Privatpersoners utlåtanden publiceras dock inte automatiskt i tjänsten Projektportalen. Om en privatperson vill att hans eller hennes utlåtande ska publiceras också i Projektportalen, ska han eller hon sända en begäran om detta till adressen kirjaamo.stm@gov.fi och i begäran ange projektets identifieringskod VN/20350/2024.

De handlingar som gäller regeringspropositionen finns tillgängliga på adressen

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM101:00/2024>

Texten är översatt av en maskinöversättare.

Tidtabell

Vi ber er lämna in utlåtanden på finska senast den 13 februari 2026.

Den svenskspråkiga remissbehandlingen organiseras från 14 januari till 25 februari 2026. Den svenskspråkiga remissbehandlingen pågår i 6 veckor, eftersom remissbehandlingen inte infaller under semesterperioden.

Beredare

Specialsakkunnig Saara Karttunen
Planerare Tuomas Pulkkinen

e-post: fornamn.efternamn@gov.fi

Bilagor:

[HE-luonnos laiksi alkoholilain muuttamisesta.pdf](#) - Hallituksen esitysluonnos laiksi alkoholilain muuttamisesta suomeksi.

[SV Regeringens proposition till riksdagen 14.1.2026.pdf](#) - Den svenskspråkiga remissbehandlingen organiseras från 14 januari till 25 februari 2026. Den svenskspråkiga remissbehandlingen pågår i 6 veckor, eftersom remissbehandlingen inte infaller under semesterperioden.

Sändlista:

Ahvenanmaan maakunnan hallitus
Ahvenanmaan valtionvirasto
A-klinikkasäätiö
Alko Oy
Ehkäisevä päihdetyö Ehyt ry
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Ensi- ja turvakotien liitto
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Helsingin kaupunki
HUS

Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Kainuun hyvinvointialue
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry
Kuntaliitto ry
Kymenlaakson hyvinvointialue
Lapin aluehallintovirasto
Lapin hyvinvointialue
Lapsiasiavaltuutettu
Lastensuojelun Keskusliitto ry
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Mannerheimin Lastensuojeluliitto ry
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
MIELI Suomen Mielenterveys ry
Munuais- ja maksaliitto ry
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Olutliitto ry
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Palvelualojen ammattiliitto PAM ry
Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry
Pienpanimoliitto
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Poliisihallitus
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Päivittäistavarakauppa ry
Raittiuden ystävät ry
Ruokavirasto
Satakunnan hyvinvointialue
Sininauhaliitto ry
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Suoma ry
Suomalainen Lääkäriseura Duodecim ry

Suomen Alkoholijuomakauppayhdistys ry
Suomen ASH ry
Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL
Suomen Lääkäriliitto ry
Suomen Päihderiippuvaiset ry
Suomen Syöpäyhdistys
Suomen Tislaamoliitto
Suomen viininkasvattajat ry
Suomen Viiniyrittäjät ry
Suomen Yrittäjät ry
Tasa-arvovaltuutettu
Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työterveyslaitos
Valtiovarainministeriö
Vanhusasiavaltuutettu
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Puumalainen Taneli
Sosiaali- ja terveysministeriö

Karttunen Saara
Sosiaali- ja terveysministeriö